

Knihá Ivana Klimeše mapuje vztah státu a kinematografie v Čechách v letech 1895–1945

Obsáhlá monografie filmového historika Ivana Klimeše *Kinematografie a stát v českých zemích 1895–1945* zpracovává důležité historické téma: formování postoje státu ke kinematografii po dobu pěti desetiletí od vynálezu filmu, a to v rovině politické, hospodářské i kulturní. Časové ohraničení je na spodní hranici symbolicky dáno rokem 1895, kdy byl veřejnosti v Paříži představen kinematograf bratrů Lumièrových a kdy v Praze na Národopisné výstavě československé čekal na návštěvníky Edisonův kinetoskop. Horní hranici pak tvoří sotva zpochybnitelný periodizační zlom, který v dějinách českých zemí, jakož i v dějinách české kinematografie představuje rok 1945. Právě v tomto roce specifickým způsobem kulminuje autorem stopovaný příběh média a státu, příběh o to pozoruhodnější, že ve sledovaném období stihly české země náležet do čtyř různých státních útvarů, vždy s jinými hranicemi.

Vztah kinematografie a státu má tolik podob, kolik podob má zasahování státu do života občana. Ať se pustíme kterýmkoli směrem – politickým, právněhistorickým, hospodářským, technologickým, kulturněhistorickým, uměleckohistorickým –, dříve či později na stopy tohoto tématu narazíme. Jsou v něm přítomny otázky regulace oboru (i jejího očekávání ze strany veřejnosti), cenzurního dohledu, využití média v politických zápasech i k reprezentaci státu, otázka letitého zápasu o plnou a veřejnou akceptaci filmového média jako kulturního fenoménu, ale i třeba otázka filmového média jako zvláštní „rezonanční desky“, která zesiluje a zrcadlí politické, hospodářské, sociální i kulturní problémy doby, s nimiž se instituce státu potýká. Předkládaná kniha se mimo jiné i svým chronologickým uspořádáním snaží tento celkový obraz zachytit.

Kniha *Kinematografie a stát v českých zemích 1895–1945* vyšla péčí Vydavatelství FF UK v reprezentativní edici *Opera Facultatis philosophicae*; celý obsah a ukázkou z knihy si můžete prolistovat.

Doc. Ivan Klimeš je filmový historik a někdejší vedoucí Katedry filmových studií Filozofické fakulty UK, kde také vystudoval v letech 1976–1981 hudební a divadelní vědu. Zabývá se dějinami české kinematografie, zvláště kinematografií druhé republiky nebo dobou nástupu zvukového filmu, ale také filmovou hudbou. Je autorem řady studií o kulturněhistorických souvislostech filmového média ve střední Evropě, vydal knihu *Kinematograf! Věnc studii o raném filmu* (2014) a od roku 2013 se podílí na několikavazkovém projektu *Kultura a totalita*, jehož čtvrtý svazek s podtitulem *Každodennost* vyjde v roce 2016.